Fastighets- och servicenämnden
Serviceförvaltningen
Kansli

TJÄNSTEUTLÅTANDE FSN 2026–0508

Fastighets- och servicenämnden

Yttrande över remissen Datastrategi för Region Stockholm 2027–2031

Ärendebeskrivning
Fastighets- och servicenämnden har beretts möjlighet att yttra sig över *Datastrategi för Region Stockholm 2027–2031* (RS 2026–0591). Ärendet utgör fastighets- och servicenämndens yttrande.

Beslutsunderlag
Förvaltningschefernas tjänsteutlåtande
Remiss- PM
Datastrategi för Region Stockholm 2027–2031

Förslag till beslut
Fastighets- och servicenämnden beslutar följande.

1. Förvaltningschefernas tjänsteutlåtande utgör fastighets- och servicenämndens yttrande över *Datastrategi för Region Stockholm 2027–203*1 enligt förslag.

Förvaltningarnas förslag och motivering
Sammanfattning
Fastighets- och servicenämnden har av rotel I beretts möjlighet att yttra sig över *Datastrategi för Region Stockholm 2027–2031*. Strategin anger en gemensam inriktning för Region Stockholms arbete med data och syftar till att stärka förutsättningarna för bland annat verksamhetsutveckling, effektivitet och kvalitet samt forskning och innovation.

Fastighetsverksamheten och serviceförvaltningen är positiva till den övergripande inriktningen i förslaget till datastrategi och bedömer att strategin adresserar viktiga utvecklingsområden för Region Stockholms

datahantering. Serviceförvaltningen framhåller särskilt betydelsen av en regiongemensam datastyrning med tydliga roller, ansvar och mandat samt en väl fungerande ansvarsfördelning mellan informations-, system- och plattformsägarskap. Fastighetsverksamheten understryker vikten av att tillvarata den kompetens som finns inom fastighetsverksamheten avseende data- och informationshantering kopplad till vårdfastighetsdata och fastighetsinformation.

Bakgrund
Regionledningskontoret har tagit fram ett förslag till Datastrategi för Region Stockholm 2027–2031. Strategin syftar till att skapa bättre förutsättningar för en samordnad, effektiv, säker och etisk hantering av data inom Region Stockholm.

Datastrategin anger en gemensam inriktning för Region Stockholms arbete med data under perioden 2027–2031. Strategin omfattar nio styrande principområden: *Samordnande initiativ, God datatillgänglighet i en tillitsfull datakultur, god datastyrning, största möjliga återanvändning, spårbarhet, gemensamma informationsstrukturer, samordnade och ändamålsenliga dataplattformar, rådighet över data, data bevaras och är tillgängliga över tid.* Till varje område finns styrande principer samt en målbild 2031 samt en beskrivning av steg på vägen som tar Region Stockholm närmare målbilden.

Strategin ska stärka Region Stockholm förutsättningarna för en datadriven verksamhetsutveckling, bättre beslutsfattande, forskning och innovation samt ett ökat nyttiggörande av Region Stockholms dataresurser. Datastrategin kompletterar Region Stockholms övriga styrdokument och stödjer befintliga strategier, policys och riktlinjer. Strategin formulerar även en långsiktig målbild: ”År 2040 har Region Stockholm en väl utvecklad datakultur där en god styrning och tillitsfull samverkan säkerställer att data håller hög kvalitet samt tillgängliggörs och används effektivt, lagligt, säkert och etiskt genom hela livscykeln. Användningen av data bidrar på ett avgörande sätt till att Region Stockholm närmar sig sin vision och når sina mål.”

Överväganden

Serviceförvaltningen
Serviceförvaltningen är positiv till den övergripande inriktningen i förslaget till datastrategi och bedömer att strategin adresserar viktiga utvecklingsområden för Region Stockholms datahantering.

Datastrategin har en tydlig koppling till Region Stockholms övergripande mål och beskriver hur en strategisk och sammanhållen datahantering kan bidra till verksamhetens utveckling, effektivitet och kvalitet samt till forskning och innovation. Strategin tydliggör även betydelsen av data som strategisk tillgång och som förutsättning för digitalisering och AI.

Strategins inriktning mot en regiongemensam datastyrning med tydliga roller, ansvar och mandat samt gemensamma principer för hantering och utveckling av data är betydelsefull. I detta sammanhang är relationen mellan informationsägarskap och system- och plattformsägarskap central. I strategin definieras begreppet informationsägare tydligt. Begreppet står i relation till roller såsom system- och plattformsägare. Dessa roller och begrepp är däremot inte entydigt definierade i något av regionens styrdokument. Det saknas även en tydlig ansvarsfördelning mellan objekt-, system- och plattformsägare när det gäller ansvaret för den tekniska lösningen.

Den praktiska tillämpningen av it-styrningen skulle underlättas om kommande styrdokument fördjupar synen på dessa frågor. Frågorna ökar också i komplexitet när Region Stockholm i allt högre grad, och av goda skäl, etablerar gemensamma system och plattformar, där enskilda nämnder och i vissa fall även privata vårdgivare inte själva styr över systemval och funktioner för informationshantering.

Ansvarsfördelningen behöver därför hållas samman genom regiongemensam styrning och gemensamma prioriteringar, så att informations-, system- och plattformsägarskap sammantaget bidrar till Region Stockholms övergripande mål och behov. I den utsträckning dessa frågor inte hanteras inom ramen för datastrategin bör de behandlas i andra kommande styrdokument inom området. Därigenom skapas bättre förutsättningar för återanvändning, interoperabilitet och en ändamålsenlig utveckling över organisatoriska och tekniska gränser.

Fastighetsverksamheten
I takt med att digitaliseringen går snabbare, AI får större betydelse och Region Stockholm behöver effektivare arbetssätt och tjänster, ökar behovet av data som är lättillgänglig och pålitlig.

I Region Stockholm produceras och förvaltas stora mängder data som är en värdefull tillgång för de egna verksamheterna. Potentialen i att kunna nyttiggöra Region Stockholms data har, tillsammans med utvecklingen i

omvärlden, medfört ett ökat behov av en mer strategisk datahantering. Europeisk och nationell lagstiftning bidrar till utvecklingen att enklare kunna dela och nyttiggöra data, samtidigt som dataskydd och informationssäkerhet utvecklas.

Fastighetsverksamheten ställer sig positiv till den övergripande inriktningen i förslaget samt delar bedömningen att:

- Det finns ett gap mellan den stora potential som Region Stockholms verksamheter ser inom dataområdet respektive förutsättningarna att kunna tillgängliggöra och skapa värde av data.
- Data behöver hanteras mer samordnat, säkert och strategiskt.
- Region Stockholm behöver ha en effektiv och ändamålsenlig styrning för att säkerställa regelefterlevnad samt data- och informationshantering bland nämnder och bolag.

Strategins målbild är komplex, därför ser fastighetsverksamheten ett värde i att komplettera strategin med både kvalitativa och kvantitativa mål samt en regelbunden uppföljning för att säkerställa framdrift.

Vidare understryker fastighetsverksamheten vikten av att tillvarata den kompetens som finns inom fastighetsverksamheten avseende data- och informationshantering kopplad till vårdfastighetsdata och fastighetsinformation.

Därtill lämnar fastighetsverksamheten ett mindre antal synpunkter avseende behov av förtydliganden:

1 Inledning
" Digital suveränitet handlar om att ha kontroll över sina data, var de lagras och vilka tekniska beroenden som finns, inte minst kopplade till externa leverantörer av molntjänster.

Det bör tydliggöras att digital suveränitet även omfattar motståndskraft mot störningar i verksamheten relaterad till en orolig omvärld, där möjligheten att vid behov snabbt kunna byta extern leverantör, exempelvis av molntjänster, om leverantören inte längre uppfyller ställda krav eller verksamhetens behov, utgör en viktig aspekt.

3.2.9 Data bevaras och är tillgängliga över tid

”Viss forskning och innovation, inte minst inom AI, ställer särskilda krav på att data kan bevaras så nära ursprungligt skick som möjligt.”

Det bör tydliggöras vad som menas med att bevara data så nära ursprungligt skick som möjligt.

Miljömässiga och/eller sociala konsekvenser

Fastighetsverksamheten bedömer att mot bakgrund av strategins omfattning och den komplexitet som följer av att den berör ett stort antal verksamheter är det av särskild betydelse att genomförandet sker på ett strukturerat och långsiktigt hållbart sätt med tydligt definierade delområden, ansvarsförhållanden och en ändamålsenlig uppföljning.

En väl genomförd förändringsledning är en avgörande framgångsfaktor. Datastrategins genomförande handlar inte enbart om teknik och processer, utan även om att utveckla arbetssätt. Vidare är det i det fortsatta arbetet viktigt att fastställa principer för energieffektivitet, minskad klimat- och miljöpåverkan vid utveckling och användning av AI, dataplattformar och datalagring.

Ekonomiska konsekvenser

Strategins genomförande kommer att medföra behov av utvecklings- och omställningsinsatser i berörda verksamheter. De ekonomiska konsekvenserna av genomförandet behöver därför beaktas inom ramen för ordinarie planerings- och budgetprocesser, med hänsyn till verksamheternas olika förutsättningar och finansieringsmodeller.

För serviceförvaltningen innebär den intäktsfinansierade modellen att de ekonomiska konsekvenserna av regiongemensam utveckling och implementering behöver beaktas i den fortsatta planeringen. Fastighets- och servicenämnden kan inte ensidigt besluta om åtgärder som medför ökade kostnader för utveckling eller anpassning av de tjänster som nämnden tillhandahåller andra nämnder och bolag, utan sådana åtgärder förutsätter berörda nämnders och bolags medverkan och finansiering.

Fastighetsverksamheten bedömer att strategin på sikt kommer att bidra till att sänka kostnaden för fastighetsdrift. Att inte genomföra nödvändiga utvecklingsinsatser förväntas medföra högre kostnader över tid än att genomföra dem.

Stefan Schildt
Förvaltningschef
Serviceförvaltningen

Victoria Hörnedal
Förvaltningschef
Fastighetsverksamheten

Beslutsexpediering:
Akt
Regionstyrelsen